

УДК 342.951

DOI: 10.15587/2523-4153.2020.213796

ОБ'ЄКТ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 181-1 КУПАП «ЗАНЯТТЯ ПРОСТИТУЦІЄЮ»

А. Ю. Габрелян

As a result of the study, a number of scientific provisions were obtained that are important for the practice of applying the administrative law. Investigating the legal signs of engaging in prostitution, it is necessary to correctly establish the object of this offense, that is, to determine those social relations that are harmed and which are under the jurisdiction of norm 181-1. The article proves the thesis that the generic object of the offense under Art. 181-1 will mainly advocate public health rather than public order and public safety. It is proposed to understand the population health as social relations as a set of favorable conditions for the functioning of a living organism. Attention is focused on the fact that only street prostitution (the lowest type of prostitution) will encroach on public order, when a prostitute person offers his/her services – «advertises him/herself», searches for clients or provides his/her services in public places (entrances, underground passages, parks, squares, etc.). In other cases, these actions take place covertly and in no way can violate public order. On the basis of this, a proposal is made to transfer the corpus delicti «Engaging in prostitution» from Chapter 14 «Administrative offenses infringing on public order and public safety» to Chapter 5 «Administrative offenses in the field of labor protection and public health». After analyzing the scientific works on the issue under consideration, it was found, that public morality in the intimate sphere acts as the direct object of the offense. At the same time, the object of prostitution largely depends on how this phenomenon is perceived in society. If it is negative, then the harm to the immediate object will have a pronounced character, if it is neutral, then prostitution will not harm public morality in the intimate sphere and will not create such a threat.

Keywords: administrative offense, corpus delicti, object of the offense, prostitution, prostitute person, erotic services, sexual services, intimate services, public health

Copyright © 2020, A. Y. Gabrelyan.

This is an open access article under the CC BY license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>).

1. Вступ

Вирішуючи питання про притягнення особи, яка вчинила правопорушення, до адміністративної відповідальності, слід мати на увазі, що для цього необхідно визначити наявність у скоєному нею діянні усіх елементів складу правопорушення. В теорії адміністративного права під складом адміністративного правопорушення розуміється єдність встановлених КУпАП об'єктивних та суб'єктивних ознак, що характеризують конкретне діяння як адміністративне правопорушення. Якщо в скоєному діянні відсутній хоча б один із цих елементів, то таке діяння не можна кваліфікувати як правопорушення.

2. Літературний огляд

Варто зазначити, що загальне вчення про склад протиправного діяння у правовій науці зроблено досить повно і всебічно. В адміністративному праві даній проблемі присвятили ряд своїх робіт професори Д. М. Бахрах, А. П. Шергін, Ю. М. Козлов, О. П. Коренев та ін. Однак вітчизняних робіт, які розкривають питання адміністративної відповідальності за заняття проституцією – одиниці (центральною з них – дисертаційна робота В. І. Вариводи [1]). Основний масив вітчизняних джерел профільного спрямування (Ю. Є. Фомін [2]; П. П. Білий [3] та ін.) по цій темі припадає на науково-практичні коментарі ст. 181-1 КУпАП.

Слід зауважити, що більшість сучасних досліджень проституції зазвичай розглядаються в аспекті охорони громадського порядку та громадської моралі. Зокрема про це йдеться в роботах В. О. Морозова «Адміністративна відповідальність за правопорушення проти громадської моралі» [4]; М. В. Коваль «Охорона громадського порядку» [5] та ін. Ю. Д. Бойчук [6], Ю. Ю. Млавець [7] та ін. в своїх роботах основну увагу приділяють проституції як фактору, який оказує негативний вплив на здоров'язбереження населення. Виходячи з цього пропонуються відповідні заходи по подоланню проституції.

3. Мета та завдання дослідження

Мета дослідження – виявлення особливостей об'єкту правопорушення передбаченого ст. 181-1 КУпАП «Заняття проституцією».

Для досягнення мети були поставлені такі завдання:

1. Встановити родовий об'єкт ст. 181-1 КУпАП;
2. Встановити безпосередній об'єкт ст. 181-1 КУпАП;
3. Запропонувати законодавчі зміни в аспекті проведеного дослідження.

4. Матеріали та методи

Для досягнення поставленої мети і завдань, забезпечення достовірності отриманих результатів та висновків використано систему методів наукового пізнання. Діалектичний метод сприяв розгляду і дослідженню проблеми в єдності її соціального змісту та юридичної форми. Формально-юридичний метод застосовано під час дослідження нормативних джерел, що дало змогу виявити недоліки чинного законодавства України. Метод експертного опитування застосовувався під час опитування проститууючих осіб. В роботі також застосовувались: семантичний метод, історико-правовий метод, формально-юридичний метод та ін. Вищевказані методи у взаємозв'язку із загальними логічними методами та прийомами (аналіз, аналогія, дедукція, індукція, синтез) дозволили всебічно й ефективно дослідити об'єкт правопорушення передбаченого ст. 181-1 КУпАП «Заняття проституцією»

5. Результати дослідження та їх обговорення

На сьогоднішній день адміністративна відповідальність за проституцію передбачена однією-єдиною статтею КУпАП, яка має назву «Заняття проституцією». Дане правопорушення віднесено законодавцем до Глави 14 «Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку» КУпАП. Спробуємо розібратися, наскільки закономірним є віднесення відповідальності за проституцію до даної глави КУпАП, і на які об'єкти воно посягає.

Проституція у правовій літературі цілком обґрунтовано визнається багатооб'єктним правопорушенням. Так, в літературі існують думки, згідно з якими об'єктом проституції є принципи моралі [2, с. 316], громадська мораль [4, с. 115], громадський порядок та принципи моралі [3, с. 580], моральне здоров'я суспільства [5, с. 48] та ін. Наведені позиції показують, наскільки заплутаним є дослідження об'єкта проституції. Це пов'язано з тим, що дане правопорушення посягає на деякі суміжні суспільні відносини. Воно, головним чином (якщо все ж розглядати дане діяння як правопорушення), може завдавати шкоди суспільним відносинам, які забезпечують належну поведінку громадян у взаємовідносинах між собою, повагу до моральних цінностей суспільства. Також проституція впливає на суспільну мораль та здоров'я населення.

Родовим об'єктом правопорушення, передбаченого ст. 181-1 КУпАП, виходячи з розміщення його складу в Главі 14 КУпАП, є суспільні відносини, які забезпечують громадський порядок та громадську безпеку. Щоб зрозуміти, наскільки такий підхід законодавця є правильним, звернемося до наукових джерел. В літературі існують різні точки зору з приводу громадської безпеки як об'єкта злочинних посягань: сукупність суспільних відносин і юридичних норм, які їх регулюють і охороняють, забезпечують безпеку життя і здоров'я, встановлюють такий порядок використання у виробничій діяльності та в побуті джерел підвищеної небезпеки, який забезпечує безпеку громадян [8, с. 460]; стан захищеності громадянського суспільства, що характеризується відсутністю небезпеки для життя та здоров'я людей, для їх спокою та майнових прав, для нормальної діяльності підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, для цілісності й збереження матеріальних цінностей [7, с. 4]; система соціальної взаємодії людей, що забезпечує утримання технічних систем в упорядкованому, безпечному стані [9, с. 35]; система заходів, спрямованих на охорону державного та громадського порядку, на забезпечення нормальних умов для трудової діяльності і відпочинку громадян [10, с. 57]; система заходів, спрямована на створення необхідних умов, що забезпечують нормальне й безперешкодне функціонування державних та громадських підприємств, установ, організацій, а також спокій громадян [11, с. 8]; система суспільних відносин, що забезпечують запобігання й усунення загальної небезпеки насильницького заподіяння шкоди правоохоронним інтересам та гарантують тим самим їх стійкість і надійність [12, с. 25]; багаторівневий, різноспрямований, динамічний феномен, який відображає функціонально спроможні параметри діяльності системи спеціалізованих суб'єктів захисту населення від загроз (їх нейтралізації та запобігання їм) техногенного, криміногенного, іншого антропогенного й природничо-детермінованого характеру, а також стан суспільного та особистого спокою, що ґрунтується на рівновазі між існуючими і потенційними загрозами та наявним і можливим станом захисту від них, за якого забезпечується нормальний прогресивний розвиток соціальних груп і населення держави в цілому, реалізація людського потенціалу [13, с. 241] та ін. Відповідно до Закону

Україні «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 р. № 2469-VIII, під громадською безпекою і порядком розуміється захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз [14]. Таким чином, трактування громадської безпеки варіюються в дуже широкому діапазоні. На нашу думку, сутність громадської безпеки полягає в забезпеченні нормального функціонування основних суспільних інститутів.

Чи можна визнати громадську безпеку родовим об'єктом такого правопорушення, як проституція? В. І. Варивода стосовно цього питання зазначає наступне: проституція тісно пов'язується зі злочинністю, є для неї живильним середовищем. Крім того, досить часто повії самі скоюють злочини або стають об'єктом злочинного посягання. Більшості з них доводиться платити за право займатися проституцією рекетирам й іншим злочинцям. Однак, офіційних даних про потерпілих від злочинів, вчинених повіями, не існує. Тому можна дійти до висновку, що проституція не може суттєво впливати на стан громадської безпеки, хоча деякою мірою й зачіпає відносини у цій сфері. А це означає, що розглядати громадську безпеку як родовий об'єкт посягання правопорушення заняття проституцією було б не зовсім правильно та некоректно [1, с. 44–45]. На відміну від позиції В. І. Вариводи ми вважаємо, що на дане питання слід відповісти скоріше позитивно, ніж негативно.

Реалії є такими, що проституція в Україні тісно пов'язана зі злочинністю: торгівлею людьми, наркаторгівлею, втягненням осіб в заняття проституцією та ін., що є закономірним підсумком відношення законодавця до даного питання. Декриміналізувавши проституцію, призначивши за заняття нею штрафи, які, будучи мінімальними, не несуть ніяких превентивних заходів, законодавець простимулював «роботу» організованої злочинності в цьому напрямі. Всі салони, в яких надаються секс-послуги тією чи іншою мірою контролюються представниками організованої злочинності, злочинці отримують можливість платити поліції «за дах», встановлювати нові зв'язки завдяки безкоштовним «суботникам», на яких проститууючі особи надають послуги представникам правоохоронної системи і т.д. У пресі з'являються дані про закриття таких салонів, про що також свідчать дані судової практики, але це, здебільшого, робиться для «галочки» – показника. Самі проститууючі особи в такому випадку отримують адміністративний штраф (і через кілька днів уже знову працюють в такому ж салоні, але за іншою адресою), а відповідальні за сутенерство, створення або утримання місць розпусти та звідництво в матеріалах справи залишаються «невстановленими особами». Фактично, законодавець, умовно дозволивши проституцію, зробив так, що проститууючі особи залишилися: по-перше, без державного захисту в особі правоохоронних органів; по-друге, без правового захисту щодо відстоювання своїх законних прав та інтересів (пов'язаних із секс-роботою), використовуючи будь-які способи захисту прав, не заборонені законом. Проституція не існує у вакуумі, вона фактично монополізована організованою злочинністю і тим самим заподіює шкоду інтересам не конкретної людини, а суспільно-значущим інтересам – безпечним умовам існування і життя суспільства в цілому. При цьому негативно впливати на громадський порядок проституція буде до тих пір, поки в Україні дане соціальне явище не буде легалізовано і не отримає адекватного правового регулювання.

Переходячи до терміну «громадський порядок» слід підкреслити, що відносно нього в юридичній літературі також не існує єдиної думки. Проте, переважає позиція, що відносини в цивілізованому суспільстві, врегульовані нормами права й іншими соціальними нормами, сукупно в загальному вигляді покладено в основу такого поняття, як громадський порядок [15, с. 54]. Але існують й інші точки зору, які уточнюють, деталізують, всебічно розкривають зміст поняття громадського порядку. Так, громадський порядок розуміється як: обумовлена потребами суспільства система врегульованих соціальними нормами відносин, що складаються в громадських місцях у процесі спілкування людей, яка має на меті забезпечення сприятливої обстановки для функціонування суспільного життя, нормальних умов праці та відпочинку людей, діяльності державних органів, підприємств, установ і організацій [16]; урегульована нормами права та іншими соціальними нормами система суспільних відносин, що складаються у громадських місцях, яка має на меті охорону та забезпечення спокою населення, охорону життя, здоров'я, прав та свобод, честі і гідності громадян, створення сприятливих умов для нормального функціонування державних і громадських організацій [17]; система суспільних відносин, що виникають та існують здебільшого в громадських місцях [18]; існуюча в суспільстві система суспільних відносин, що сформувалася у відповідності до соціальних норм, а також норм права і правил співжиття, норм моралі, звичаїв і т.п. [8, с. 459]; система суспільних відносин, врегульованих нормами права, моралі, звичаїв, традицій, які забезпечують нормальне функціонування державних і громадських підприємств, установ, організацій, підтримання громадського й особистого спокою громадян, повазі їхньої честі й гідності, природної моральності [1, с. 43]; сформована в суспільстві система відносин між людьми, правил взаємної поведінки та співжиття, встановлених чинним законодавством, звичаїв, традицій, моральних норм [19, с. 244]; урегульована правовими та іншими соціаль-

ними нормами система суспільних відносин, що забезпечує захист прав і свобод громадян, їх життя і здоров'я, поважання честі та людської гідності, дотримання норм суспільної моралі [20, с. 632]; сукупність ... суспільних відносин, що охороняються і регулюються законом та правилами співжиття, забезпечують зміцнення і розвиток державного ладу, недоторканість особи, збереження державного, громадського та особистого майна громадян, а також охорону і недоторканість інших громадських або особистих прав та інститутів [21, с. 18]; фактично сформовані згідно правил співжиття та норм моралі суспільні відносини, що регулюються й охороняються ... нормами, спрямованими на забезпечення спокійних умов суспільно-політичної діяльності, відпочинку та побуту людей, суспільної моральності та виконання конституційного обов'язку трудитися [22, с. 23]. Згідно з Великим тлумачним словником сучасної української мови слово «порядок» тлумачиться як: «стан, коли все робиться, виконується так, як слід, відповідно до певних вимог, правил і т.ін.» [23, с. 1074]. Отже, правильними і коректними будуть ті визначення, які включають ознаку систематичності, вказівку на стан відносин між людьми, а також критерії правильного, налагодженого стану. В цілому ж, спираючись на наведені дефініції можна зробити висновок, що на громадський порядок буде посягати лише вулична проституція (нижчий вид проституції), коли проститууюча особа пропонує свої послуги – «рекламує себе», здійснює пошук клієнтів або надає свої послуги в громадських місцях (під'їздах, підземних переходах, парках, скверах і т.п.). В інших випадках дані дії відбуваються приховано і ніяк не можуть порушувати громадський порядок (наприклад, пошук клієнтів здійснюється через Інтернет, зустрічі з клієнтами відбуваються «на дому»). Варто відзначити, що з кожним роком особи, які надають еротичні та сексуальні послуги, намагаючись не привертати до себе зайвої уваги з боку громадськості, правоохоронних органів та організованої злочинності, поступово покидають вулиці, оскільки вулична проституція найбільше привертає до себе увагу.

У якості об'єкту посягання проституції розглядають суспільні відносини, що стосуються здоров'я населення. Здоров'я населення визначається дослідниками по-різному, а саме, як:

– сукупність суспільних відносин, що забезпечують безпечні умови життя багатьох людей [24, с. 259];

– суспільні відносини, що виникають і формуються при реалізації належних населенню сукупних фізичних та психічних благ, що забезпечують нормальне функціонування та розвиток людського суспільства [25, с. 36];

– регульовані відповідними правилами суспільні відносини, що забезпечують сприятливі умови для функціонування і життєдіяльності організму людей [26, с. 64].

Таким чином, під здоров'ям населення як суспільними відносинами можна розуміти сукупність сприятливих умов для функціонування живого організму. Ці умови становлять сукупність фізичних та психологічних (психоемоційних) компонентів. Так, під фізичним компонентом здоров'я розуміється те, як функціонує організм, усі його органи й системи, рівень їх резервних можливостей. Цей аспект також передбачає наявність чи відсутність фізичних дефектів, захворювань, в тому числі генетичних. Психоемоційний компонент здоров'я характеризує стан психічної сфери, наявність чи відсутність нервовопсихічних відхилень, уміння розуміти й виражати свої емоції, спосіб вираження ставлення до самого себе й оточуючих [6, с. 8]. Чи завдає їм шкоди проституція? Відповідаючи на це питання, не можна з упевненістю сказати, що дії проститууючих осіб прямо спрямовані на заподіяння шкоди здоров'ю невизначеного кола осіб, що користуються еротичними та сексуальними послугами. Так, ми згодні з тим, що шкода проституції полягає в тому, що вона може стати причиною масового поширення венеричних захворювань (при цьому мова йде тільки про сексуальні послуги). Але така ситуація повністю є результатом державної політики стосовно даної сфери суспільних відносин, яка будується на повному її ігноруванні. Відсутність чіткої державної політики по відношенню до проституції, відсутність державної програми щодо її профілактики, реабілітації осіб, які займалися проституцією, ігнорування реклами проституції, формальне ставлення до боротьби з проституцією, – демонструють байдужість держави до розглянутого явища і, по суті, штовхають осіб, які займаються проституцією, в обійми організованої злочинності, яка дане заняття експлуатує, здійснюючи вже кримінально-карані діяння.

Якщо звернутися до історичного досвіду, то такий стан речей спостерігався в Російській Імперії, де від повної заборони проституції та переслідування проститууючих осіб прийшли до встановлення за ними лікарсько-поліцейського нагляду. Причиною цього послужило масове поширення серед проститууючих осіб венеричних захворювань. Уже в другій половині XVIII ст. державна влада Російської Імперії усвідомила необхідність більш гнучкого підходу до вирішення проблеми «непотребства». Поступово контрольовану проституцію було визнано терпимою. Тоді ж вперше були введені медичні огляди підозрюваних у проституції жінок, виділені особливі місцевості для концентрації повій та вільних (публічних) будинків, здійснювалися розшук та лікування за державний рахунок жінок, які поширюють венеричні захворювання, створювалися виховні будинки для незаконнонароджених немовлят [27, с. 253]. Описуючи проституцію в дореволюційний період, слід зазначити, що захистити населення від венеричних захворювань шляхом введення вигоди щодо використання проститууючими жінками презервативів було неможливо. Незважаючи

на існування таких засобів захисту (вони виготовлялися з гуми, риб'ячого міхура, шкіри і т.п.), використання презервативів у Російській Імперії було обмежено, по-перше, в силу їх дорожнечі, а по-друге – через статево безграмотність населення. Навіть в кінці XIX ст. – на початку XX ст., коли населення Імперії оцінило можливості презервативів, ціна на них залишалася істотною і коливалася від вісімдесяти копійок до семи рублів за дюжину (при середній заробітній платі робітника від 8 до 15 рублів). На сьогоднішній день якість, ціна (від 130 грн. за дюжину при мінімальній заробітній платі в 4723 грн.) та доступність бар'єрних засобів захисту знаходяться на іншому рівні. Тому говорити про те, що проституція може стати причиною масового поширення венеричних захворювань слід з неабиякою часткою скепсису. Більше того, користування такими послугами не «а ргіогі», а лише в окремих випадках завдає шкоди здоров'ю клієнта. Так, еротичні послуги, які ми теж включили в поняття «проституція», не можуть сприяти поширенню інфекцій, що передаються статевим шляхом, бо характеризуються відсутністю сексуального контакту між проститууючою особою та клієнтом. Що стосується сексуальних послуг, то шкода клієнту може бути завдана його власними діями (наприклад, клієнт хоче отримати сексуальні послуги без засобів захисту).

Слід враховувати, що надання сексуальних послуг певною мірою негативно впливає і на здоров'я проститууючих осіб. Роки «інтенсивної» роботи можуть негативно позначитися на можливості дітонародження секс-робітниць, не виключені й випадки венеричних захворювань. На жаль, в суспільстві склалася думка, що секс-працівник є рознощиком статевих інфекцій, при цьому не враховується те, що він сам може постраждати від клієнта-рознощика, який через злий намір або без нього може заразити проститууючу особу. Наше опитування показало, що переважна більшість респондентів ні в якому разі не будуть надавати сексуальні послуги (займатись вагінальним та анальним сексом) без презерватива (83 %), трохи більше половини, без використання засобів контрацепції не надаватимуть також оральних сексуальних послуг (52 %). Відзначимо, що наше опитування проводилося негласно серед проститууючих осіб, які працюють у салонах, а також індивідуально (надають виїзні послуги та обслуговують клієнтів «на дому»), в рамках отримання інформації про їхні послуги, ціни, умови прийому і т.п., тому воно не може бути інформативним стосовно вуличної, найдешевшої проституції.

Що ж стосується психологічного (психоемоційного) компонента, то ми поділяємо позицію В. І. Вариводи. Набуто шляхом заняття проституцією матеріальне благополуччя перебуває в постійному конфлікті із суспільною моральністю. На повію постійно здійснюється серйозний психологічний тиск із боку більшості членів суспільства, які не ведуть такий спосіб життя. При цьому багато повій побоюються не стільки морального осуду своєї діяльності, скільки тих наслідків, які можуть мати місце для їх рідних і близьких у зв'язку із цим. Більшість осіб, що займаються проституцією, повністю усвідомлюють, що статевий партнер шукає в повії в першу чергу не людину, особистість, а тільки сексуальний об'єкт, і це створює певний емоційний дискомфорт, психологічну напруженість. Тому стає зрозумілим чому багато хто з таких осіб зловживають алкоголем, вживають наркотики, приховують від рідних, друзів і близьких джерело свого матеріального доходу й не хотіли б, щоб про це стало відомо, навіть за умови, що така діяльність буде дозволена офіційно. У свою чергу такий психоемоційний стан людини негативно позначається на духовному благополуччі індивіда й тим самим завдає шкоди стану здоров'я як окремої особистості, так і здоров'ю частини населення, що веде такий спосіб життя, а в підсумку здоров'ю населенні в цілому [1, с. 46]. Таким чином, як і з фізичним компонентом, психологічному (психоемоційному) компоненту також може заподіюватися шкода. При цьому, здебільшого, тими, кому заподіюється дана шкода, будуть особи, що надають еротичні та сексуальні послуги. Багато в чому такий стан речей можна пояснити тим, що наше суспільство з недавнього часу почало трансформуватися і змінювати своє ставлення до проституції. Після розвалу зацікавленими особами СРСР, 1 грудня 1991 року був проведений Всеукраїнський референдум, на якому 90,32 % усіх, хто брав участь у голосуванні, підтвердили Акт проголошення незалежності України. У зв'язку з цією подією відбулася лібералізація суспільного життя, відкриття кордонів дозволило населенню України «побачити світ» своїми очима, відчуття тягу до західних цінностей та способу життя. Дана обставина не могла не вплинути на зміну громадської думки щодо проституції, яка в багатьох країнах Європи є легальним видом бізнесу і люди, які в ньому працюють, не зазнають громадського осуду, що зберігає їх психологічне (психоемоційне) здоров'я. У свою чергу, спеціалізований підхід до забезпечення медичного обслуговування зберігає і їх фізичне здоров'я.

Але, оскільки процес трансформації українського суспільства і точки зору щодо проституції ще не завершений, то для окремої частини населення вона сприймається як така, що посягає на суспільну мораль. Суспільна мораль, як справедливо зазначалося в юридичній літературі, – це сукупність суспільних відносин, що визначають уявлення в даному суспільстві про добро і зло, про пристойність і непристойність, про гуманне й негуманне, про справедливе та несправедливе [28, с. 297]. Ми повністю згодні з таким трактуванням і приєднуємося до нього. Згідно з тими ж джерелами, суспільна небезпека проституції може виражатися в наступному: по-перше, викликає падіння моралі; по-друге, негативно впливає на сімейні відносини, виховання дітей; по-третє, є супутником таких явищ, як алкоголізм, наркоманія, венеричні захворювання, ВІЛ/СНІД, злочин-

ність. На нашу думку, некоректно використовувати словосполучення «падіння моралі» стосовно проституції. Зміна ставлення суспільства до проституції в сторону її розуміння та прийняття може свідчити про те, що суспільство сходить на вищий щабель свого розвитку. До того ж, якщо проаналізувати історичні джерела, то «падіння моралі» притаманне всій історії людства. Про падіння моралі в Римській Республіці у своїх творах писали М. Т. Цицерон, П. К. Тацит, М. Аврелій, свою стурбованість у зв'язку з падінням моралі у Флоренції в «Домашніх Хроніках» висловлював Д. Веллуті ді Ламберто і т.д. Доцільно говорити про зміни моральної складової суспільства, а не падіння моралі. Такі зміни можуть мати як позитивні, так і негативні ефекти, але передбачити їх співвідношення неможливо. Тим більше, що в окремо взятий період часу корисність змін може варіюватися в ту чи іншу сторону.

Що стосується впливу проституції на виховання дітей і т.п., то хотілося б зазначити, що вихованням дітей повинна займатися сім'я, не перекладаючи його на вулицю, школу, університет і т.п. Які цінності будуть закладені в дитину сім'єю, так вона і буде діяти, коли виросте. Якщо ж цьому питанню не приділяти належної уваги, то потрапляючи в певне мікросередовище або спілкуючись з людьми, що живуть уявленнями специфічної моралі, людина з нестійким або несформованим світоглядом сприйме їх позиції, буде відтворювати їх мораль та ідеологію. Потреби й інтереси, думки і настрої такої особи будуть формуватися під впливом даного середовища. З таким же успіхом людина може почати палити, вживати алкоголь, наркотики, красти, або «заради інтересу» знищувати державну символіку, тобто здійснювати все, що є прийнятним у цьому мікросередовищі. Під впливом таких умов можуть формуватися антигромадські погляди індивіда на життя та його цінності, а також його уявлення про правила поведінки. В даному випадку законодавець може лише встановити рамки проституції, офіційне відношення до неї з боку держави, а ось як ставитися до даного явища особистісно – це повинна пояснити дитині саме сім'я (в іншому випадку поясненням займеться хтось інший).

У даному аспекті хочеться порівняти заборонену проституцію з дозволеним вживанням алкоголю і тютюнових виробів. Легальність алкоголю і тютюнових виробів не призводить до того, що всі поголовно стають алкоголіками і курцями. Відзначимо, що багато громадян України в принципі не вживають алкогольних і тютюнових виробів (на 8,2 млн. дорослих курців України припадає 28 млн. некурящих), незважаючи на масові рекламні компанії та проведені багатотисячні дослідження, які доводять корисність помірному вживанню алкоголю чи тютюну. Так, на тлі останніх подій у світі вже «доведено!», що нікотин може бути потенційною захисною речовиною, яка не дає вірусу COVID-19 проникнути в організм. При цьому варто підкреслити, що заняття проституцією, як і користування її послугами, на відміну від вживання алкоголю і тютюнових виробів, не викликають залежності, не впливають на мозок (при алкоголізмі й тютюнопалінні змін зазнає функціональний розвиток мозочка, тоншає кора головного мозку, сповільнюється утворення нових синапсів, відбувається атрофія мозку і т.д.) та нервову систему людини.

6. Висновки

Таким чином, проаналізувавши об'єкт правопорушення, передбачений ст. 181-1 КУпАП, можна зробити висновок:

1. При занятті проституцією родовим об'єктом, здебільшого, буде виступати здоров'я населення, а не громадський порядок та громадська безпека;
2. У якості безпосереднього об'єкта правопорушення виступає суспільна мораль в інтимній сфері. При цьому, як ми показали в нашому дослідженні, об'єкт проституції більшою мірою залежить від того, як сприймається дане явище в суспільстві. Якщо негативно – то шкода безпосередньому об'єкту буде мати яскраво виражений характер, якщо ж нейтрально – то проституція не буде заподіювати шкоди суспільній моралі в інтимній сфері та не створюватиме такої загрози.
3. Склад правопорушення «Заняття проституцією» слід перенести з Глави 14 КУпАП «Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку» в Главу 5 КУпАП «Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення»

Література

1. Варивода, В. І. (2005). Адміністративно-правова протидія проституції. Київ, 239.
2. Фомин, Ю. Е., Анджиевский, В. С., Герасименко, Э. Г., Додин, Е. В. и др. (1991). Статья 181-1 Занятие проституцией. Кодекс Украинской ССР об административных правонарушениях. Киев, 782.
3. Бельй, П. Н. (2000). Статья 181 1 Занятие проституцией. Кодекс Украины об административных правонарушениях. Харьков, 795.
4. Морозова, В. О. (2003). Адміністративна відповідальність за правопорушення проти громадської моралі. Запоріжжя, 197.
5. Коваль, М. В. (1988). Охорона громадського порядку. Киев, 209.
6. Бойчук, Ю. Д. (Ред.) (2017). Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження. Харків: Вид. Рожко С. Г., 488.
7. Млавець, Ю. Ю. (2015). Безпека життєдіяльності. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 40.
8. Владимиров, В. А., Загородников, Н. И., Здравомыслов, Б. В. (Ред.) (1979). Советское уголовное право. Часть Особенная. Москва: Юридическая литература, 584.

9. Гринберг, М. С. (1974). Преступления против общественной безопасности. Свердловск: Издательство Свердловского юридического института, 177.
10. Гришаев, П. И. (1957). Преступления против порядка управления, общественной безопасности и общественного порядка. Москва, 94.
11. Матышевский, П. С. (1964). Ответственность за преступления против общественной безопасности, общественного порядка и здоровья населения. Москва: Юридическая литература, 158.
12. Тихий, В. П. (1981). Уголовно-правовая охрана общественной безопасности. Харьков: Вища шк. Изд-во при Харьк. ун-те, 172.
13. Назар, О. Я. (2015). Поняття громадської безпеки. Вісник кримінологічної асоціації України, 3 (11), 236–243.
14. Про національну безпеку України (2018). Закон України № 2469-VIII. 21.06.2018. Відомості Верховної Ради, 31, 241.
15. Подоляка, А. (2009). Громадський порядок: сутність, поняття та форми забезпечення. Вісник Національної академії прокуратури України, 2, 54–60.
16. Корнієнко, М. В. (2000). Управління силами і засобами ОВС при ускладненні оперативної обстановки в сфері охорони громадського порядку. Харків, 22.
17. Ярмачі, Х. П. (2006). Адміністративно-наглядова діяльність міліції України. Одеса: Юрид. літ-ра, 336.
18. Колонтаевский, Ф. Е. (1996). Организационные основы охраны общественного порядка в современных условиях. Москва, 58.
19. Кудрявцев, В. Н., Наумов, А. В. (Ред.) (1997). Российское уголовное право. Особенная часть. Москва: Юристъ, 496.
20. Юридична енциклопедія. Т. 1 (1998). Київ: УРЕ ім. М. Бажана, 800.
21. Кузнецов, А. В. (1962). Хулиганство и борьба с ним. Москва: Госюриздат, 79.
22. Яценко, С. С. (1976). Ответственность за преступления против общественного порядка. Киев, 192.
23. Бусел, В. Т. (Ред.) (2005). Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000. Київ; Ірпінь: Перун, 1728.
24. Рарог, А. И. (Ред.) (1996). Уголовное право России. Особенная часть. Москва, 480.
25. Смигиенко, В. Н. (1973). Объект преступлений против здоровья населения. Омск: ОмВШ милиции МВД СССР, 38.
26. Дидковская, С. П. (1989). Наркомания: уголовно-правовые и медицинские проблемы. Киев, 155.
27. Тарасова, И. А. (2016). К вопросу об установлении врачебно-полицейского надзора за проституцией в Российской империи (середина XIX в.). Вестник экономической безопасности, 1, 250–258.
28. Здравомыслов, Б. В. (Ред.) (1996). Уголовное право РФ Особенная часть. Москва: Юристъ, 512.
29. Габрелян, А. Ю. (2016). Проституція в сучасних українських реаліях. новий погляд на проблему. Економіка. Фінанси. Право, 12, 28–32.
30. Габрелян, А. Ю. (2018). Доцільність легалізації проституції в Україні: аргументи «за». Сучасні питання економіки і права, 2 (8), 135–143.
31. Габрелян, А. Ю., Литвин, О. В. (2018). Правовий режим проституції в Польщі. Правові системи, 3, 232–242.
32. Габрелян, А. Ю. (2020). Недоліки законопроекту № 3139 «Про регулювання проституції та діяльності секс-закладів». Верховенство Права, 1, 36–43.
33. Габрелян, А. Ю. (2020). Правові аспекти віднесення секс-праці (проституції) до легальних видів економічної діяльності. Європейські перспективи, 1, 45–50.

Received date 05.08.2020

Accepted date 14.09.2020

Published date 30.09.2020

Габрелян Андрій Юрійович, аспірант, кафедра публічноправових дисциплін, Київський міжнародний університет, вул. Львівська, 49, м. Київ, Україна, 03179
E-mail: kashkinlaw@gmail.com